

Educació no vol mestres valencians

Més de 3.000 valencians amb el títol de la Junta Qualificadora de Coneixements de València sota el braç s'han traslladat al Principat i a les Illes per a donar classes després d'esperar sense èxit que els contractaren al País Valencià.

Joan Mas, president de l'Associació d'Ensenyants Valencians a Catalunya (ADEVAC). Amb prop de 200 socis, el passat 18 de novembre aquesta associació celebrà la seua primera assemblea a València.

Als instituts i escoles del Principat ja és típica la figura del substitut valencià i a les Illes Balears comença a ser-ho. Fins i tot, a molts centres d'ensenyament de Tarragona hi ha més professorat valencià que català. I és que el Principat compta aproximadament 3.000 docents valencians amb l'oposició guanyada o fent substitucions. Aquests llicenciats i diplomats han comprovat que, després d'aportar el títol universitari que els requeria l'especialitat demanada i el certificat de la Junta Qualificadora de València, eren ràpidament reclamats per les borses catalanes mentre que de les valencianes, a les que s'hi apuntaren molt abans, no en tenien notícia. Però què passa al sud? Perquè els potencials ensenyants no són cridats amb la mateixa agilitat que al Principat o a les Illes quan amb l'aplicació de la LOGSE són moltes les noves especialitats i molts els nous llocs de treball que cal cobrir? Aquesta és una de les inquietuds que provocaren la constitució, fa pocs mesos, de l'Associació d'Ensenyants Valencians a Catalunya, ADEVAC. Amb prop de 200 socis, el passat 18 de novembre aquesta associació celebrà la seua primera assemblea a la ciutat de València. Joan Mas, llicenciat en Filologia i president d'ADEVAC denuncia "la falta d'inversions en educació al País Valencià per a la contractació del professorat necessari". També denuncia que la Conselleria no exigeix el coneixement del valencià.

xement del valencià. Joan Mas, president d'ADEVAC, lamenta que bona part del professorat valencià capacitat per a donar classes en valencià no trobe feina a la seua comunitat autònoma i haja d'anar-se'n fora mentre moltes de les places de professorat de línia en valencià són cobertes per treballadors que desconeixen el català.

El País Valencià és l'única comunitat autònoma amb llengua pròpia on no és un requisit imprescindible conèixer les dues llengües oficials per a poder donar classes. Tant a Galícia, com al País Basc, a les Illes o al Principat, per accedir a l'ensenyament s'ha de conèixer la llengua pròpia de la comunitat autònoma. La Llei General de la Funció Pública de la Generalitat Valenciana no

més planteja la necessitat de conèixer el valencià posteriorment al procés selectiu del professorat. Vicent Esteve, president de l'STE-PV, el sindicat majoritari en el món de l'Ensenyament al País Valencià, denuncia aquesta pràctica, ja que va en contra d'una altra llei del mateix rang, la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, que estableix que el professorat ha de conèixer el valencià. Així, el 80% dels qui aprovaren les darreres oposicions d'ensenyament al País valencià, que es convocaren el 1995, eren de fora de l'àmbit lingüístic català i per tant desconeixien la llengua pròpia.

Una vegada aprovades les oposicions valencianes, el docent que vulga aconseguir el destí definitiu sí que ha d'estar en possessió del certificat de capacitació del valencià, no obstant això, afegeix Vicent Esteve, "mentre aquest professor no decideix aprendre la llengua continuarà donant classes sense estar-hi capacitat lingüísticament".

Una ordre emesa recentment per la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística de la Generalitat Valenciana ha animat lleugerament els sindicats, "aquella gent que estiga inscrita en les borses de treball, encara que no haja treballat, podrà sol·licitar la realització de cursos de valencià". Esteve addueix que la mesura, "encara que no va a l'arrel del problema, permetrà que no solament es forme la gent que ja està dins del sis-

tema, sinó també la que està fora i tard o d'hora en formarà part".

Però l'ADEVAC va més enllà de la qüestió lingüística. Critica l'hermetisme de les borses de treball valencianes. Tot i això, Vicent Esteve opina que les borses de treball d'educació són les que millor funcionen de totes les de l'administració valenciana. En secundària es van obrir el curs passat més d'un centenar d'especialitats i aquest curs també, en alguna de les tres províncies. En primària, encara han funcionat millor, segons Esteve, "tant el curs passat com aquest s'obriren per a totes les especialitats, i entre els dos cursos es crearen més de 3.000 llocs de treball". Esteve reconeix que encara que algunes borses com la de Geografia i Història ja fa quatre anys que no s'obren, últimament se n'han creat moltes d'especialitats noves.

No obstant això, l'STEP-PV critica la falta de planificació en secundària, "mentre la plantilla de primària sí que està pactada des de l'any 96 i això ha permès la creació de 3.000 nous llocs de treball, no s'ha negociat la de secundària. No sabem quines són les necessitats reals en secundària, tot es va improvisant i així no es poden convocar places en els concursos de trasllat".

El 1996, sindicats i administració pactaren la plantilla de primària i es comprometeren a negociar en uns mesos la de secundària. En el STE-PV, però, encara esperen que els criden per establir-la. Per la seua banda la Generalitat Catalana i els sindicats acordaren el 1995 les plantilles de primària i secundària per a un període de tres anys.

Un altre dels acords que fa més agíl la contractació de docents al Principat és el que estableix que en primària i en primer cicle de ESO es nomenarà un substitut per a cobrir totes les malalties, així com també es cobriran tots els permisos a partir dels quatre dies. En secundària no hi ha una regla tan fixa, però per a totes les baixes de més de quinze dies es nomenarà un substitut. L'STEP-PV ha denunciat que moltes de les

RAFA GIL

El País Valencià és l'única comunitat autònoma amb llengua pròpia on no és un requisit imprescindible conèixer les dues llengües oficials per a poder donar classes. Tant a Galícia, com al País Basc, les Illes o el Principat s'ha de conèixer la llengua pròpia.

baixes de quinze dies, o fins i tot de més temps, no són cobertes per un substitut. Vicent Esteve reconeix que el sistema de substitucions al País valencià és molt dolent, "fins i tot moltes baixes anunciades, com ara les de maternitat, no es cobreixen. S'administren substituts selectivament. El problema es fa crònic, i em consta que tot és per falta de pressupost".

Al Principat s'han convocat oposicions tots els anys, a excepció del 92. Al País Valencià, en canvi, no se'n convoquen des de l'any 1995 per a secundària i des del 1997 per a Primària. L'ADEVAC s'oposa a la convocatòria d'oposicions sempre que no siga requisit indispensable i excloent el coneixement del català, i a més reclamen un canvi en el sistema d'accés i que aquest valore les habilitats professionals específiques per a desenvolupar la tasca diària a l'aula, l'anomenat accés diferenciat. Vicent Esteve,

de l'STE-PV, opina que s'haurien d'haver convocat més concursos-oposició per a omplir les vacants, però reconeix que no li entusiasmen gaire les oposicions "si això representa el desplaçament dels interins, que a al capdavall són els que durant molt de temps han desenvolupat les tasques per als llocs per als quals ara seran contractats", afegeix Esteve.

Àlvar Serrano, llicenciat en Filologia i Vicent Mas, llicenciat en Químiques, deixaren Benignànim (Vall d'Albaida), fa uns anys per a treballar com a professors al Principat. Uns anys després, ja instal·lats a Barcelona després de "pegar bacs" fent substitucions arreu de Catalunya i sense tenir molt clar si desitgen tornar a València, s'han sumat a ADEVAC per furgar en algunes de les incògnites que els han dut a ser part d'aquesta "diàspora valenciana".

Ester Pinter